

Nyhedsbrev, SN 193, Marts 2024

Foreningen Svend Gønge

Stiftet onsdag den 12. juni 2008

Pro honore patriae

Foreningen Svend Gønge

Svinøvej 42,
4750 Lundby
Tlf.: 4074 1870

Skriv til formanden:
jens@hallqvist.dk

Hjemmesiden:
www.svend-goenge.dk

Bestyrelse:

Formand:
Jens Hallqvist

Næstformand:
Ole Ib Hansen

Kasserer:
Jens Hallqvist

Sekretær:
Jens Beck

Øvrige bestyrelsesmed-
lemmer:
Per Alstrøm
Gunnar Stobbe
Ingegerd Riis
John Gravesen
webmaster

Redaktion på SN:
Jens Beck.

Skriv til SN:
[svendgoengepoul-
sen@gmail.com](mailto:svendgoengepoul-sen@gmail.com)

Husk nu!

Dead line for tilmelding til Skåneturen, (omtalt i SN 192) skal ske inden 18. marts, incl. betaling. Tilmeldingssedler var vedhæftet dette nummer. Turen foregår 25-26. maj 2024 i egne biler.

Mindesten

Maderne eller **Damme Mader** er et engområde mellem [Fanefjord](#) og [Grønsund](#) i [Fanefjord Sogn](#) på [Møn](#) gennemskåret af bækken Skelbæk. Området er kendt som et interessant fugleobservationssted. Den nordlige del af området blev inddæmmet i [1937-38](#). Under [svenskekrigene](#) invaderede den svenske kong [Karl Gustav](#) Møn fra [Bogø](#) i [1659](#). En forræder havde vist svenskerne, hvordan man fra Bogø kunne gå over til [Lille Damme](#) og falde mønboernes forsvar i ryggen. Det kom til stort slag på Damme Mader, hvor de talmæssigt overlegne invasionstropper slog mønboerne og dræbte 69. På vejen fra Bogø mod [Stege](#), et par kilometer efter dæmningen på Mønsiden, står en mindesten om dette slag. Teksten lyder :

29.Mai 1659 - 1959

HER LOD TAPRE MØNBOSIND
LIV OG BLOD FOR Ø OG LAND
DA KARL GUSTAVS HÆR BRØD IND
OVER LETTENS LAVE VAND
DERES VILJES DAAD BESTAAR
HÆDRET BAG 300 AAR

Kilde: [https://da.wikipedia.org/wiki/Maderne_\(M%C3%B8n\)](https://da.wikipedia.org/wiki/Maderne_(M%C3%B8n))

Sjællandske Nyheder

I denne avis d. 4. marts 2024, fortælles det at teatergruppen Figaro besøger Haslev i Sofiendalskolens teatersal 20. marts kl. 20.00.

Det gør de med forestillingen ”Gøngehøvdingen”.

Eftersigende skulle handlingen være omkring en pengesum hentet i Vordingborg Kirke på 50.000 rigsdaler.

Disse mange penge skulle fragtes ind til København og Fr. 3.

Billetter kan købes: www.haslevteaterforening.dk og i Haslev Boghandel.

Tegning af Poul Steffensen

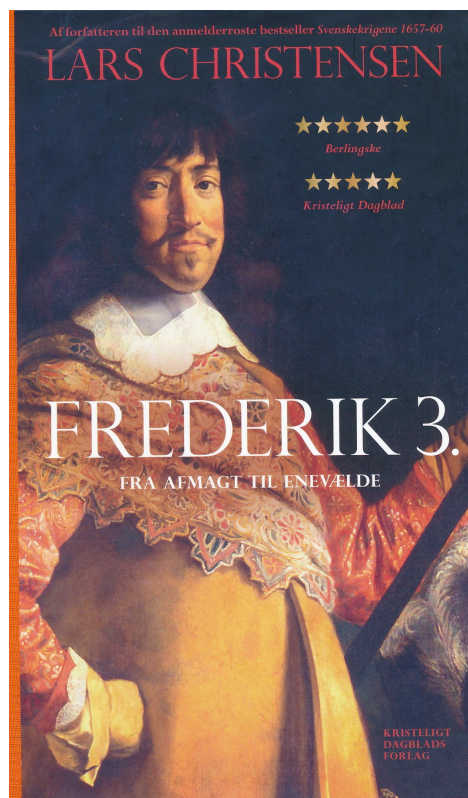
Frederik 3. *fra afmagt til enevælde*

På Kristeligt Dagblads forlag er der 2023 udkommet denne bog. Den er skrevet Lars Christensen, som også har begået ”Svenskekrigene 1657-60”.

På bogens bagside står bl.a.: *Bagtæppet for Frederik 3.s liv og levned er udviklingen i Europa i 1600-tallet, hvor en stribe lande bevægede sig mod absolutistisk styre. Danmark-Norge kom her til at være selve monsterlandet i en tid præget af store krige og usikre alliancer.*

FREDERIK 3. FRA AFMAGT TIL ENEVÆLDE tegner et levende portræt af en dansk

konge, der i en europæisk brydningstid gennem en pragmatisk og snarrådig tilgang opnåede tæt på fuldkommen magt.

Indhold:

Prolog 7

Indledning 10

Kapitel 1: Det gamle dynasti og dets verden 22

Kapitel 2: En brik på Christian 4.s skakbræt 41

Kapitel 3: Gennem krig og diplomati til ærkebispesædet 83

Kapitel 4: Ærkebiskoppen 141

Kapitel 5: Fra katastrofe til kongekrone 175

Kapitel 6: Magten konsolideres 224

Kapitel 7: Fred, men stadig fare 275

Kapitel 8: Krig og katastrofe 336

Kapitel 9: "Jeg vil dø i min rede" 373

Kapitel 10: Enevælde 422

Kapitel 11: Enevældig konge 459

Kapitel 12: Konflikter og stille tider 524

Bogen er set på nettet til 262,00 kr.

FSGs turfoldere

kan downloades fra vor hjemmeside, samt hentes på turistkontorer m.v.

TURGUIDE
I Svend Gønges fodspor

**Kør-selv-
ture og
busture**

Hent omtalen af Svend Gønge, de 8 uddrag fra Fotobogen om turene samt vejledning for hver af turene på: www.svend-goenge.dk/fodspor

Med QR-koderne kan du for hver tur hente en pdf-fil med både turvejledning og Fotobogens sider om steder på turen.
www.svend-goenge.dk

God tur ønskes af
Foreningen Svend Gønge

**TURE i
Gøngenhøvdingens
fodspor . . .**

TUR 1
Gl. Lundby,
Sværdborg,
Lundby, Kong,
V. Egesborg,
Fladsaa,
Mogenstrup

Turen er på ca. 25 km og anslås til i bil at vare 1½-2 timer – tillagt evt. besøg i Lundby Kirke, Sværdborg Kirke, Kong Kirke, Kong Museum, Mogenstrup Kirke, kilden, fortæring mv.

TUR 2
Snesere,
Bredeshave,
Helledes Mølle,
Sjølte,
Præsto Fjord,
Strandegaard

Turen begynder i Snesere og ender ved Strandegaard nord for Feddet (tidligere kaldet Fiskerhoved bye).
Den er på ca. 25 km og forventes at vare 1½-2 timer + evt. fortæring.
Turen kan også lægges som en fortsættelse til Tur 1, eller man kan begynde ved Strandegaard og køre den modsatte vej og fortsætte i Tur 1.

TUR 3

Præstø,
Maderne,
Svend Gønges hule,
Jungshoved Banke,
Ugledige,
Mern å

Ikke egnet for kørsel i bus.

Turen er på ca. 40 km og anslås til i bil at vare ca. 3½ time – tillagt evt. besøg i Præstø Kirke, Jungshoved Kirke, fortæring mv.

Turen kan fortsættes i Tur 1 eller Tur 4.

TUR 4

Nyord,
Stege,
Vordingborg

Turen Nyord-Stege-Vordingborg er på ca. 40 km og anslås til i bil at vare 2½-3½ timer – tillagt evt. besøg i Danmarks Borgcenter, fortæring mv. Turen kan gennemføres i tilslutning til Tur 3.

TUR 5

Svenskekløften,
Kongsted, Lystrup,
Faxe, Blåbæks møller,
Totterupholm
(Rosendal),
Eskilstrup

Turen er på ca. 35 km og anslås til i bil at vare 3-3½ timer – tillagt evt. besøg i Paradishaven, Geomuseum Faxe, Kalkbruddet, Faxe Kirke, fortæring mv.

TUR 6 A & B

Tur A: Køge,
Turebyholm,
Karise, Gannebro,
Tur B: St. Torøje,
Højerup,
St. Heddinge,
Gjorslev

Turen er på ca. 70 km og anslås til i bil at vare 4-5 timer – tillagt evt. besøg i Højerup kirke, Gjorslev slotspark, fortæring mv. Del evt. turen i 6A og 6B.

TUR 7

Næstved,
Herlufsholm

Turen er på under 5 km og anslås til at vare 1-2 timer – tillagt evt. besøg i Sct. Peders Kirke, Museet ved Boderne, fortæring mv.

Turen kan kombineres med Tur 1 og 2.

TUR 8

Gl. Lundby,
Præstø,
Jungshoved,
Ugledige, Sjolte,
Præstø Fjord,
Snæsere

Heldagsturen er på ca. 80 km og anslås til i bil at vare ca. 6 timer (i bus ½-1 time længere) incl. 1 times spisning – tillagt evt. besøg i Præstø Kirke, Jungshoved Kirke og anden fortæring. Det anbefales at bestille gøngeguide og mad i god tid.